

Československý stát zrozený z krveprolití první světové války dostal do vínku těžko řešitelnou otázku vlastní bezpečnosti. Tvar jeho území, délka hraniční čáry a složení o byvatelstva předznamenávaly budoucí problémy. Ne náhodou spoléhalo Československo spíše než na moc svých zbraní, na umění svých diplomatů. Pokud by zůstal v Evropě zachován územní status quo v té podobě, kterou dostal mírovými smlouvami po skončení První světové války, byla by bezpečnost Československa zajištěna. Fatálním problémem udržitelnosti versailleského uspořádání byla potřeba slabého Německa a všeobecná vůle tento systém bránit. Obojí se ve třicátých letech ukázalo jako iluze. Čechoslováci se museli obrátit od svých diplomatů zpět k vojákům.

Pro celý svět začíná Druhá světová válka prvním zářím 1939, ne však pro Československo, které podlehl v nerovném zápase již o rok dřív. V souvislosti s mnichovskou zradou mnoho lidí opakuje nesmysl, že jsem se vzdali bez jediného výstřelu. Není to pravda, kulek proletělo přes hranice oběma směry více než dost. Nejedna z nich si také našla svůj cíl a mnoho našich spoluobčanů padlo v roce 1938 při obraně své vlasti. Platí však na tomto místě známé pořekadlo: Mnoho povolaných, málo vyvolených. Tou malou skupinou vyvolených, kterým bylo dovoleno aspoň po určitou dobu vzdorovat vnějšímu i vnitřnímu nepříteli a bránit svou vlast, byli příslušníci organizace nazvané Stráž obrany státu.